

คาร์ล มากกซ ปฏิเสธระบบตลาดหรือไม่

นางสาวอัครยา สังชันทร์

ศูนย์วิทยบรังษยการ
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต^{ภาควิชาปรัชญา}
^{บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย}

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-658-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

工 16660404

DOES KARL MARX REJECT THE MARKET SYSTEM ?

Miss Akaraya Sangkachan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-658-3

หัวขอวิทยานิพนธ์ คาร์ล มาร์กช ปฏิเสธระบบตลาดหรือไม่
โดย นางสาวอัครยา สังขันทร
ภาควิชา ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ อุกฤษฎ์ แพทัยน้อย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย^{ดร. สมเด็จ ดุงสุวรรณ}
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จ ดุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปรีชา ช้างขวัญยืน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุกฤษฎ์ แพทัยน้อย)

..... กรรมการ
(ดร. ไสร์จัน ทรงค์ลดาร่ม)

พิมพ์ดันฉบับที่ด้วยอวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

อัคราฯ สังฆจันทร์ : คาร์ล มาร์กซ์ ปฏิเสธระบบตลาดหรือไม่ (DOES KARL MARX REJECT THE MARKET SYSTEM ? อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. อุกฤษฎ์ แพทัยน้อย. 77 หน้า ISBN 974-631-658-3.

ปัญหาที่งานวิจัยนี้ศึกษาคือ การที่คาร์ล มาร์กซ์ วิพากษ์วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม เขาปฏิเสธระบบตลาดหรือไม่ ปัญหาดังกล่าวมีข้อถกเถียงที่แบ่งออกเป็นสองฝ่ายด้วยกันคือ ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ลักษณะสำคัญของการวิพากษ์ระบบทุนนิยมของมาร์กซ์คือ ระบบตลาด ตั้งนั้น ขณะที่มาร์กซ์วิพากษ์โภณฑ์ระบบทุนนิยม เขายังปฏิเสธระบบตลาดด้วย ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า แม้ว่ามาร์กซ์วิพากษ์ระบบทุนนิยมแต่เขา ก็ไม่ได้ปฏิเสธระบบตลาดแต่อย่างใด

การวิจัยนี้เป็นการเล่นอย่างตัวเอง เพื่อหักล้างความเชื่อตามที่คนแห่งนักประวัติ การปล่อยให้ไม่มีการระบุถึงความหมายที่แน่นชัดของระบบทุนนิยม ทำให้เกิดการเข้าใจผิดในการพิจารณาเรื่องของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบทุนนิยมว่า เป็นปัจจัยสำคัญของระบบตลาดได้จริง ยังไปกว่านั้น เมื่อเขายกปฏิเสธระบบทุนนิยม เขายังจะปฏิเสธระบบตลาดในลักษณะเดียวกัน โดยไม่ได้ระบุว่า ระบบตลาดไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนนิยมแต่อย่างใด ระบบตลาดนี้สามารถพบได้ในรูปแบบต่าง ๆ กันของทุก ๆ ระบบเศรษฐกิจ ตั้งนั้น เมื่อเราจะทำการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อนอื่นเรานำเสนอความแยกแยะความเชื่อและความหมายของระบบทุนนิยม กับ ระบบตลาดให้กระจำงัดเสียก่อน นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังวิเคราะห์ถึงข้อวิพากษ์ระบบทุนนิยมในทัศนะของมาร์กซ์เพื่อหาประเด็นสำคัญของการวิพากษ์ตั้งกล่าวด้วย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การที่มาร์กซ์ประนามระบบทุนนิยม ไม่ได้หมายความว่า เขายกปฏิเสธระบบตลาด ปัญหาของระบบทุนนิยมไม่ได้เป็นผลลัพธ์ของมาจากการลักษณะเฉพาะใด ๆ ของระบบตลาดเลย

ศูนย์วิทยบรหพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

##C 310528 : MAJOR PHILOSOPHY

KEY WORD: KARL MARX / SOCIALISM/ MARKET SYSTEM

AKARAYA SANGKACHAN : DOES KARL MARX REJECT THE MARKET SYSTEM ? .

THESIS ADVISOR : MR. UKIT PATNOI. 77 PP. ISBN 974-631-658-3.

The problem posed in this thesis is whether Marx's critique of capitalism concerns itself with the rejection of the market system. There are two different viewpoints on this problem. The first is that an important feature of Marx's critique of capitalism is the market system. This implies that Marx rejects the market. The second is that though Marx blames capitalism, he does not reject the market.

This research presents arguments against the first position. People who believe in the first position tend to leave capitalism undefined, so it is easy for them to consider it to include its elements as the market. Moreover, they reject the market with the same fervor as they reject capitalism, without realising that it is independent of capitalism and is to be found, in different forms, in every economic system. So, we should consider the concept of capitalism and the market to realize that they are separated. This research also analyzes Marx's critique of capitalism in order to find the essential issue of his critique.

The result of this research is that Marx's overthrow of capitalism does not mean that he rejects the market system. The problems of capitalism are not the consequence of any specific feature of the market.

ศูนย์วิทยบรพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... PHILOSOPHY

ลายมือชื่อนิสิต..... อรุณรัตน์ สังขันทร์

สาขาวิชา..... PHILOSOPHY

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ดร. ๗ ๗ ๗

ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์อุฤกษ์ แพทั่น้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง ในการแนะนำและเสนอขอคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณอาจารย์ ภาควิชาปรัชญาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ อันเป็นพื้นฐานในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์และขอบเขตในการวิจัย.....	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓
2. ความหมายของ "ระบบบุญนิยม" และ "ระบบตลาด".....	๔
ทศนะความเป็นมา.....	๔
ความหมายของระบบบุญนิยม.....	๔
ความหมายของระบบตลาด.....	๑๕
3. ข้อวิพากษ์ที่มาร์กซ์ใช้โจมตีระบบเศรษฐกิจบุญนิยม.....	๒๙
ข้อวิพากษ์เรื่องความแเปลกแยก.....	๓๐
สาเหตุของความแเปลกแยกในทางเศรษฐกิจระบบบุญนิยม.....	๓๕
ข้อวิพากษ์เรื่องการชูดรีด.....	๔๓
สาเหตุของการชูดรีดในทางเศรษฐกิจระบบบุญนิยม.....	๔๕
4. การพิจารณาข้อโต้แย้งของทศนะที่เชื่อว่ามาร์กซ์โจมตีระบบตลาด..	๕๘
ข้อวิพากษ์ระบบตลาดของ เอ็น ลีกอต อาร์โนล.....	๕๙
5. บทสรุป.....	๗๒
รายการอ้างอิง.....	๗๕
ประวัติผู้เขียน.....	๗๗